

[Socialministeren.]

Socialministeren i første Række. Det er Spørgsmaalet om Landets almindelige økonomiske Politik, i Øjeblikket under en Krise tillige Spørgsmaalet om Foranstaltninger mod Landbrugskrisen, om offentlige Arbejders Iværksættelse, om Valutapolitikken o. s. v., o. s. v. Kun saa meget vil jeg som Socialminister hævde og har stadig hævdet, at trods alle de af Lovgivningsmagten i øvrigt gennemførte eller gennemførlige forskellige artede Foranstaltninger til Lettelse af Krisen gennem Tilskud, Laan eller offentlige Arbejders Igangsættelse m. v., saa ligger det i hele Udviklingens foreløbige Karakter — i Kraft af Afspærringspolitikken med Kontingentering og Selvforsyning og disse Faktorens Indflydelse paa Landbrugsproduktionen i Forbindelse med hele den forcerede tekniske Udvikling og Rationaliseringen —, at vi nødvendigvis *maa* drøfte andre og hidtil uprøvede Foranstaltninger til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. Thi denne truer med i disse Aar at blive kronisk og at slaa baade en vis Procent af de ganske unge og de halvgamle ud af Erhvervslevet for bestandig.

Men over for disse Problemer, hvis Uhyggelighed enhver kan se teoretisk og ogsaa indrømmer, møder ethvert Forslag om praktiske Lovgivningsforanstaltninger af ny Karakter en uhyre Modstand, Surhed, i bedste Fald Lige gyldighed. Man lader Landbruget i de sidste Aar skyde 30 000—40 000 Arbejdere fra sig. Man ved, at det for hver af disse arbejdsløse vil koste Samfundet en 800—900 Kr. aarlig at lade dem gaa og drive paa Stenbroen eller paa Landevejene, man ved, at de efterhaanden vil proletariseres, og man ved, at de vil blive demoraliserede. Men man foretrækker at skælde ud paa Socialreformen og disse ulykkelige selv fremfor alvorligt at drøfte, om man ikke gennem en eller anden Form for Tilskud til Merbeskæftigelse kan holde dem ved Landbruget.

Paa tredie Aar har jeg fremsat et Lovforslag, og et meget forsigtigt Forslag, for at komme i Gang med dette Problem. Men nej! Man trækker paa Skuldrene og bestiller i øvrigt intet andet end at beklage sig over de store Understøttelser, som man ved sin egen Mangel paa Lyst til at tage fat paa de nye Problemer selv har nødvendiggjort.

Man ved, at der forskellige Steder er kronisk Overarbejde, medens der gaar mange dygtige arbejdsløse inden for Faget. Men nej! Det kunde aldrig falde Oppositionen

ind at drøfte det flere Gange fremsatte Forslag om Begrænsning af Overarbejdet.

Man ved, at der kunde skaffes Arbejde til mange flere ved Begrænsning af Arbejdstiden, men nej! Ikke engang Lovforslaget om Nedsættelse af Arbejdstiden ved offentlige eller offentligt støttede Arbejder, der netop tilsigter at give Arbejde i Stedet for Understøttelse, har man forhandlet alvorligt om, endsige om den mere almindelige Adgang til Nedsættelse af Arbejdstiden, hvor dette kan ske uden større Fortræd eller Fordyrelse af Produktionen. Hele Verden beskæftiger sig med det Problem, men skønt Danmark vel er det civiliserede Land, hvis Arbejdstid i Industrien er længst, nægter Arbejdsgiverforeningen overhovedet at forhandle, ja, forbyder endog sine Underorganisationer at drøfte Spørgsmaalet, som er ordnet ad frivillig Vej mange andre Steder. Og hvem tror, at den nuværende Opposition overhovedet for Alvor vil undersøge dette Problem, hvis det skulde lykkes mig at faa afsluttet de vanskelige Undersøgelser med et Forslag, som Regeringen turde gaa ind for?

Eller skønt man ved, at der intet er mere nedbrydende end Ungdomsarbejdsløshed, saa er ogsaa paa dette Omraade Lige gyldighed og Træghed saa udpræget, at man ikke engang udnytter den foreliggende Lov, og skønt Erfaringerne fra alle Steder, hvor den er udnyttet, er bedre og bedre, og de unge er glade ved at ombytte det ødelæggende Driverliv med Arbejde og Sport; ser vi Venstre og dette stærke Partis stærke Presse ogsaa paa dette Omraade gøre alt for at spænde Ben og mistænkeliggøre.

Paa samme Maade med Udvandringsproblemet, som jeg i øvrigt ikke skal fordybe mig i. Ogsaa dér maatte jeg gennem den traditionelle Uvidenhed og Lige gyldighed og en tiltagende Modstand med tilhørende personlige Fornærmelser og Mistænkeliggørelse, en Modstand, der tilsigtede at forhindre, at man ogsaa paa dette Omraade, hvor Danmark er daarlige stille end andre Lande, men dog havde visse Chancer, skulde undersøge Mulighederne for Beskæftigelse ved Udvidelsen af Forbindelsen med visse andre Dele af Verden.

Eller se paa Behandlingen af Grundforbedringsloven og mit Forslag om mellemkommunal Refusion for Udgifter til Arbejde som Erstatning for Understøttelse!

Jeg har bogstavelig talt de sidste 3 Aar Gang paa Gang stødt Panden imod en Mur af Lige gyldighed, Egoisme og Smaatskaarenhed, hver eneste Gang der var Tale om at komme